

Warszawa, 10.11.2021r.

dr hab. n. med. Cezary Kępa, prof. NIKARD

Klinika Choroby Wieńcowej i Strukturalnych Chorób Serca

Narodowy Instytut Kardiologii Stefana kardynała Wyszyńskiego

Recenzja rozprawy na stopień doktora nauk medycznych lek. med. Agnieszki Marii

Szramowskiej, pt:

„Ocena stężenia sercowej troponiny T w przewidywaniu powikłań kardiologicznych u przewlekle hemodializowanych pacjentów kwalifikowanych do zabiegu przeszczepienia nerki.”

Promotor pracy: dr hab. med. Marek Roik, Warszawski Uniwersytet Medyczny

Przedstawiona mi do recenzji Praca porusza niezmiernie istotny temat powikłań kardiologicznych u pacjentów przewlekle hemodializowanych. Już samo podjęcie się przez Doktorantkę analizy tej trudnej, złożonej grupy pacjentów jest godne pochwały, a jej realizacja możliwa była zapewne dzięki zatrudnieniu w wieloprofilowym szpitalu przynależnym do jednej z wiodących uczelni medycznych, jaką bez wątplenia jest Warszawski Uniwersytet Medyczny. W dobie starzejącego się społeczeństwa, oraz rosnącej liczby chorób współistniejących stratyfikacja ryzyka wystąpienia powikłań sercowo-naczyniowych nie jest łatwa i wymaga szerszego, interdyscyplinarnego, indywidualnego spojrzenia na pacjenta. Patrząc z tej perspektywy tematyka Pracy wydaje się niezwykle aktualna. Powikłania sercowo-naczyniowe u chorych przewlekle hemodializowanych są jednym z najważniejszych problemów klinicznych, a aktualna ich częstość jest najlepszym dowodem na potrzebę lepszej stratyfikacji ryzyka. W Pracy Doktorantka oceniała przydatność oceny stężenia sercowej troponiny T w identyfikacji pacjentów zagrożonych wystąpieniem powikłań kardiologicznych, w grupie chorych przewlekle hemodializowanych, u których zaplanowano

leczenie przy pomocy transplantacji nerki. Praca była realizowana jako projekt badawczy WUM 58/2014.

Praca ma układ typowy dla rozpraw doktorskich, liczy łącznie 129 stron, zawiera 37 tabel, 14 rycin i 150 pozycji piśmiennictwa. Składa się z rozdziałów: Wstęp (24 strony), Cel (1 strona), Materiał i metody (8 stron), Analiza statystyczna (1 strona), Wyniki (40 stron), Omówienie wyników i dyskusja (4 strony), Wnioski (1 strona), Ograniczenia (1 strona) i Piśmiennictwo (17 stron). Całość jest przedstawiona w sposób spójny i zrozumiały dla czytelnika. Wnioski z pracy są w większości odpowiedzią na postawione cele. Doktorantka bardzo szeroko omawia tematykę niewydolności nerek powołując się również na wyniki nowych badań, opublikowanych w ostatnich latach.

Grupa badana liczyła 100 chorych, którzy rekrutowali się spośród pacjentów przewlekle hemodializowanych, kierowanych do konsultacji kardiologicznej przez planowanym leczeniem przy pomocy przeszczepu nerki. U wszystkich chorych planowano wykonanie kompleksowej diagnostyki kardiologicznej. Zakładany czas obserwacji wynosił 24 miesiące. Zwraca uwagę duża częstość występowania chorób sercowo-naczyniowych, oraz powikłań narządowych w tej grupie. Zaproponowane metody statystyczne służą uzyskaniu zakładanych celów i użyte są adekwatnie do zaplanowanych analiz.

Uzyskane wyniki mogą przyczynić się do opracowania algorytmu oceny kardiologicznej i stratyfikacji ryzyka wystąpienia niepożądanych zdarzeń sercowo-naczyniowych u chorych u chorych hemodializowanych, kwalifikowanych do leczenia przy pomocy przeszczepu nerki. Szczególnie interesująca może być korelacja parametrów biochemicznych/obrazowych z charakterystyką kliniczną w celu identyfikacji chorych obciążonych schorzeniami współistniejącymi i tym samym wyższym ryzykiem wystąpienia powikłań.

Uwagi:

- W Pracy zwraca uwagę bardzo rozbudowany Wstęp, zawarty na ponad 20 stronach, przedstawiający szeroko tematykę min. niewydolności nerek. Nie wszystkie jego elementy wydają mi się niezbędne dla wprowadzenia czytelnika w poruszaną w Pracy tematykę.
- W kontraście do Wstępu dość skrótowo Doktorantka potraktowała rozdział dotyczący omówienia wyników i dyskusji. Zabrakło mi trochę szerszej praktycznej interpretacji uzyskanych danych.

- Obserwację po 24 miesiącach przeprowadzono w formie kontaktu telefonicznego z pacjentami – nie udało się uzyskać danych dotyczących śmiertelności u 9 spośród 100 analizowanych chorych, co Doktorantka opisała w Ograniczeniach Pracy. Ciekawy jestem, czy podjęto próbę uzyskania tych danych (tzn. dotyczących śmiertelności) z innych źródeł, niż próba kontaktu z chorymi. O ile uzyskanie bardziej szczegółowych danych dotyczących stanu klinicznego może rzeczywiście być trudne, o tyle dane dotyczące śmiertelności są z reguły możliwe do uzyskania dla celów naukowych.
- Praca jest napisana starannie i czytelni, więc jedynie z obowiązku recenzenta wspomnę o kilku błędach literowych w tekście, które jednakże nie mają wpływu na wartość Pracy.

Powyższe uwagi nie wpływają istotnie na moją wysoką ocenę przedstawionej do recenzji Pracy.

W mojej opinii Rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art. 13 ust.1 ustawy z dnia 14.03.2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym, oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595 z późn. zmianami) w związku z art. 179 ust.1 ustawy z dnia 3 lipca 2018r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. Z 2018r. poz. 1669, z późn. zm).

Zwracam się do Wysokiej Rady z wnioskiem o dopuszczenie lek. med. Agnieszki Marii Szramowskiej do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Z wyrazami szacunku

prof. nadzw. dr hab. med.
Cezary Kepka
specjalista Chorób Wewnętrznych
Kardiolog
8455214

10.11.2018